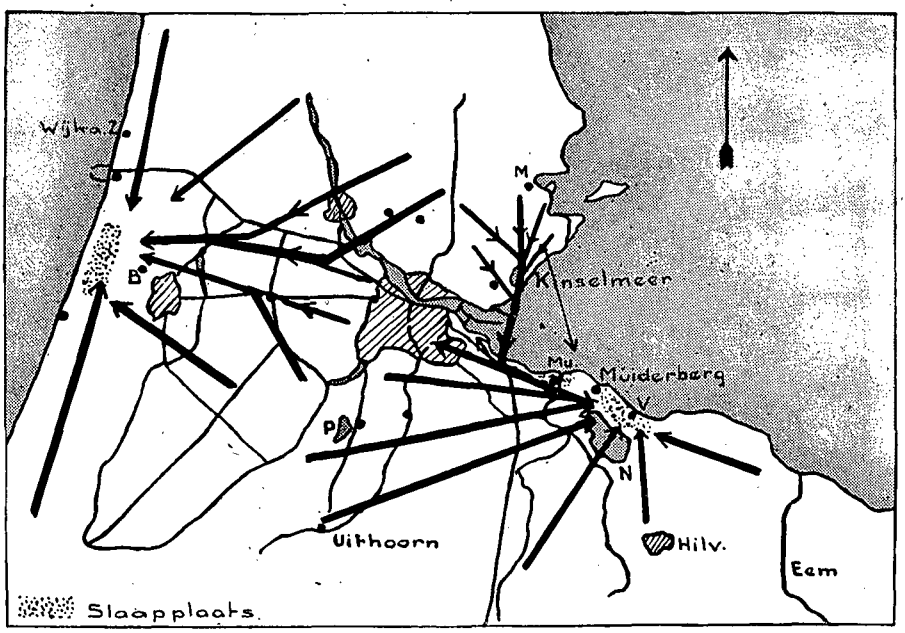
dieren, die op een worm lijken, blijven 4—5 jaar in het paaigebied tot zij een lengte van ca. 15 cm bereiken. Dan komt een vrij snelle metamorfose, tot het rondbekkige volwassen stadium en nu trekt het dier naar de meren toe, waar het uitgroeit tot de bloeddorstige rover, die tot 60 cm lang wordt. Alle pogingen, die tot nu zijn ondernomen, op instigatie van het „Sea Lamprey Committee", om de verspreiding tot staan te brengen, zijn ondanks de honderdduizenden dollars subsidie, mislukt. Natuurlijke vijanden van het dier zijn niet bekend. De vangst van grote aantallen is moeilijk, omdat de dieren alleen 's nachts in massaal verband trekken, op weg naar de paaiplaatsen. Toch hoopt men met vangmethoden in de paaitijd enig succes te bereiken.
Pogingen om de prik tot een eetbaar product te verwerken, zijn mislukt, hoewel vroeger hier en daar prikken als lekkernij golden. Het verhaal gaat althans, dat Henry I van Engeland zijn einde vond door een overmatig gebruik van prikken.
In Finland schijnen de dieren in onze dagen zelfs nog in grote hoeveelheden te worden geconsumeerd. *J. D.*

Bonte kraaien in het Amsterdamse bos

door J. E. Sluiters, Amsterdam

Naar aanleiding van het artikel „Wandeling op Kerstmorgen" door L. C. Nanninga te Amsterdam, gepubliceerd in het „Natura"-nummer van Maart j.l., waarin deze o.a. mededeling doet van het niet waarnemen van Bonte Kraaien in het Amsterdamse Bos, meen ik over dit punt enkele gegevens te kunnen verstrekken, die het mogelijk duidelijk maken, waarom inderdaad slechts zelden Bonte Kraaien in het winterhalfjaar in het Amsterdamse Bos gezien worden.
Als eerste oorzaak moet ik dan noemen de ligging van het Amsterdamse Bos in een z.g. „dode hoek". Voor de duidelijkheid moet ik echter eerst iets vertellen over wat daarmede bedoeld wordt. En dit brengt weer mee, dat iets nader ingegaan dient te worden op het bekende slaapvluchtverschijnsel, dat we bij deze vogelsoort zo duidelijk kunnen waarnemen.
De Bonte Kraaien, die geregeld in de omgeving van Amsterdam zijn waar te nemen, maken eveneens een slaapvlucht. Daarbij is het opvallend, dat de stad op de grens van twee slaap„gebieden" ligt. De ene grote slaapplaats bevindt zich ter hoogte van Santpoort in de duinen, terwijl een tweede gelegen is in het Gooi tussen Muiderberg en Valkenveen. Van deze slaapplaatsen vertrekken iedere morgen de vogels naar hun respectieve voedselgebieden, welke zij ongeveer een half uur voor zonsopgang bereiken en waarbij ze volgens bepaalde wegen vliegen. Dit verschijnsel, een zekere routinekwestie, is telken jare weer te zien.
Nu is de situatie zo, dat de voedselgebieden ten Westen van de stad, ten Noorden van de stad, maar weer bewesten het Noordhollands kanaal, corresponderen met het slaapgebied bij Santpoort, waartoe ook de Bonte Kraaien, die zich overdag in de Haarlemmermeer ophouden, gerekend kunnen worden. De vogels, die dagelijks ten Oosten van de stad, ook ten Oosten van het Noordhollands kanaal maar eveneens ten Zuiden van Amsterdam en in de Legmeerpolder tot bij Uithoorn te vinden zijn, vliegen in de avond naar de slaapplaats in het Gooi.

Nu bestaan er voor het grensgebied Amsterdam twee mogelijkheden. De eerste is, dat er een strook te vinden moet zijn, waar zowel Bonte Kraaien uit het Westen als uit het Gooi hun dagelijkse kostje opscharrelen en welke strook dus eigenlijk een menggebied vormt. Dit zien we heel duidelijk benoorden het IJ in de omgeving van het Noordhollands kanaal. De tweede mogelijkheid is, dat de voedselgebieden elkaar juist niet raken, zodat er dus een gebied moet zijn, waar doorgaans geen Bonte Kraaien worden gezien. Nu is het Amsterdamse Bos, waar zelfs nu nog zeer zeker voedselgebieden voor deze vogelsoort te vinden zouden zijn, juist zo'n strook, waar de voedselgebieden elkaar niet raken, vandaar het slechts zeer zelden aanwezig zijn van Bonte Kraaien. Inderdaad heb ik gedurende al die jaren, waarin ik meer of minder geregeld in het Bos kwam, slechts zelden Bonte Kraaien gezien en meestal betrof het dan nog een enkel overvliegend exemplaar.
Een tweede oorzaak mag mijns inziens gelegen zijn in het feit, dat de aantallen Bonte Kraaien, die aan deze slaapvluchten deelnemen, in de laatste jaren sterk verminderd zijn, een feit, dat ook op andere plaatsen schijnt te zijn waargenomen. Hoewel ik dit niet direct als een belangrijke oorzaak voor het wegblijven uit het Amsterdamse Bos zie, speelt het toch een rol voor een terrein als het Vondelpark. In wezen toch kunnen we factoren als uitbreiding van de bebouwde kom en de rust gevoegelijk uitschakelen.
Nu ik toch met Kraaien bezig ben, mag ik misschien ook eens de aandacht vragen voor de slaapvluchten van de Roek juist aan de westrand van Amsterdam en de sterke toename van het aantal Kauwtjes, die, hoewel altijd geregeld waar te nemen in Amsterdam-Oost, vroeger maar zelden aan de westkant te zien waren en welke soort daar nu dagelijks voorkomt, zich als broedvogel thuis gevoelt en waarbij ook het slaapvluchtverschijnsel in het winterhalfjaar stellig opvalt. Daarover later echter iets meer.